

Η δυτική συμμαχία δείχνει αποφασισμένη να καταπιεί κάθε τουρκική «εκτροπή» προκειμένου να μην οδηγηθούν σε ρήξη οι σχέσεις της με την Τουρκία

του Τούρκου προέδρου ότι εξασφάλισε την συμφωνία Πούτιν ώστε «η Ευρώπη να μπορεί να παίρνει το αέριό της από την Τουρκία» μαρτυρά όχι μόνο την εμβάθυνση των σχέσεων των δύο πλευρών, σε πείσμα της πολιτικής των δυτικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας, αλλά και την ουσιαστική αναβάθμιση της Τουρκίας για ολόκληρη την Ευρώπη. Οι χλιαρές αντιδράσεις ιθυνόντων της Ε.Ε. ότι το πρόγραμμα αυτό δεν έχει μεγάλη σημασία καθώς η Ε.Ε. βρίσκεται σε τροχιά απεξάρτησης από το ρωσικό φυσικό αέριο είναι τουλάχιστον υποκριτικές. Σήμερα, και πιθανώς για τα πολλά επόμενα χρόνια, δεν υπάρχει τρόπος αντικατάστασης των ενεργειακών πόρων της Ρωσίας από άλλη πηγή έστω και ακριβότερη. Δεν είναι τυχαίο ότι μέχρι πρόσφατα, παρά την πολιτική κυρώσεων, οι ευρωπαϊκές χώρες αγόραζαν φυσικό αέριο και πετρέλαιο ρωσικής προέλευσης από τη Κίνα όσο η τελευταία είχε εξασφαλίσει πλεονάσματα. Πρακτική που αναιρέθηκε πριν λίγες βδομάδες με απόφαση της κινεζικής κυβέρνησης λόγω αύξησης της ζήτησης λόγω του επερχόμενου χειμώνα. Το ίδιο «χλιαρή» ήταν και η αντίδραση των ΗΠΑ. Παρά

το προσβλητικό κουρέλιασμα της πολιτικής κυρώσεων που επέβαλε η Ουάσιγκτον στις χώρες της Δύσης ο εκπρόσωπος του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών, Βεντάντ Πατέλ, δήλωσε ότι «ως ΗΠΑ παροτρύνουμε τους συμμάχους μας να λάβουν μέτρα για να διαφοροποιήσουν τις πηγές ενέργειας τους και να μειώσουν την ενεργειακή εξάρτηση από τη Ρωσία...». Με όλα αυτά η δυτική συμμαχία δείχνει αποφασισμένη να καταπιεί κάθε τουρκική «εκτροπή» προκειμένου να μην οδηγηθούν σε ρήξη οι σχέσεις της με την Τουρκία.

Καθοριστικός ρόλος στη Λιβύη

Το ίδιο «χλιαρή» ήταν η αντίδραση Ουάσιγκτον και Βρυξελλών στην ανακοίνωση της υπογραφής δύο μνημονίων συνεργασίας μεταξύ Τουρκίας και Λιβύης που αφορούν την έρευνα και εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου εκ μέρους τουρκικών εταιρειών, παρά την κατάφορη παραβίαση των προβλέψεων του Διεθνούς Δικαίου και ιδιαίτερα του Δικαίου της Θάλασσας και τις αντιδράσεις Αιγύπτου και Ελλάδας που θίγονται από το περίφημο τουρκο-λιβυκό σύμφωνο για χάραξη ΑΟΖ μεταξύ των δύο

χωρών. Οι χώρες της Δύσης επικαλέστηκαν την ανάγκη να πληροφορηθούν επίσημα και λεπτομερώς σχετικά με τους όρους της συμφωνίας και κάλεσαν όλες τις πλευρές να επιλύσουν τις διαφορές με διπλωματικό τρόπο. Και όσο το Βερολίνο και η Ουάσιγκτον «μελετά» τις συμφωνίες Τουρκίας και Λιβύης, ο Ερντογάν και οι αρμόδιοι Τούρκοι αξιωματούχοι δηλώνουν έτοιμοι για την αποστολή τουρκικών ερευνητικών σκαφών και γεωτρήπανων στα νότια και δυτικά παράλια της Κρήτης. Την ίδια στιγμή η Τουρκία καλείται να συμμετέχει σε μία ακόμα διεθνή σύσκεψη με άλλες ευρωπαϊκές χώρες για τις εξελίξεις στη Λιβύη και την αναθέρμανση του δρόμου για διεξαγωγή εκλογών. Να σημειωθεί ότι η Τουρκία ήταν η δύναμη που τορπίλισε την προηγούμενη εκλογική διαδικασία υποστηρίζοντας ότι οι εκλογές δεν αποτελούν ώριμη επιλογή και ρίχνοντας γέφυρες σε όλες τις αντιμαχόμενες πτέρυγες της λιβυκής κρίσης. Στην πραγματικότητα η Τουρκία έχει μετατραπεί σε καθοριστικό παράγοντα των εξελίξεων στη Λιβύη που τη θεωρεί και την αξιοποιεί ως πύλη εισόδου και παρέμβασης στη Β. Αφρική. Ταυτόχρονα έχει αναδειχθεί σε σημαντικό οικονομικό παράγοντα στη χώρα καθώς υπάρχουν επενδυτικές ευκαιρίες περίπου 150 δισεκατομμυρίων δολαρίων που περιμένουν Τούρκους επιχειρηματίες. Με αυτά τα δεδομένα δεν προκαλεί κατάπληξη η τουρκική απαίτηση για άμεσο τερματισμό των αποφάσεων του ΟΗΕ για επιβολή εμπάργκο όπλων στην Λιβύη και η προκλητική άρνηση της να δεχθεί νηοψίες στα εμπορικά πλοία της από την αρμάδα της επιχείρησης «Ειρήνη».

Ο πλανήτης σέρνεται στους ρυθμούς του πολέμου

■ ΤΟΥ Δημήτρη Γκάζν

Μια νέα φάση όξυνσης της ουκρανικής πολεμικής σύγκρουσης φαίνεται να έχει ανοίξει, μετά τη συμβολική ανατίναξη της γέφυρας στη Χερσόνησο της Κριμαίας, από τις ουκρανικές ένοπλες δυνάμεις. Η εξελισσόμενη ουκρανική απεπιθέση, με τη στήριξη σε στρατιωτικά μέσα, συντονισμό και πληροφορίες από μια σειρά δυτικές δυνάμεις άμεσα στο πεδίο των μαχών, οδηγεί τη Ρωσία σε αναδίαταξη των δυνάμεων της με επίκεντρο την πόλη της Χερσόνας, όπου όλα δείχνουν πως θα αποτελεί το επόμενο επίκεντρο των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Οι Ρώσοι κάνουν λόγο για επιχείρηση εκκένωσης της πόλης από άμαχο πληθυσμό, ενόψει αναμενόμενη ουκρανική επίθεσης ανακατάληψης, με βομβαρδισμούς σε υποδομές της πόλης και παρακείμενου υδροηλεκτρικού φράγματος, με τους Ουκρανούς, σε συντονισμό και με τα ΜΜΕ της Δύσης να κάνουν λόγο για πιθανή προβοκάτσια των Ρώσων και για βίαιο ημιεθελοντικό εκτοπισμό των κατοίκων της περιοχής.

Η Ρωσία, αποφασίζει να ρίξει κι άλλες δυνάμεις στα πεδία των μαχών. Το σήμα δόθηκε με τη μερική επιστράτευση και την ανακοίνωση κοινής στρατιωτικής δύναμης Ρώσων και Λευκορώσων που θα αναπτυχθεί στα σύνορα Ουκρανίας-Λευκορωσίας, αλλά και με την αντικατάσταση του επικεφαλής της Ρωσικής Στρατιωτικής δύναμης, με τη θέση να αναλαμβάνει ο δοκιμασμένος στον πόλεμο της Τσετσενίας και της Συρίας, στρατηγός Σεργκέι Σουροβίκιν, του οποίου έργο ήταν οι εκτεταμένοι βομβαρδισμοί στόχων, κρίσιμων για την τροφοδοσία με ηλεκτρική ενέργεια σε όλη την ουκρανική επικράτεια. Μια επίθεση, που έκανε μέχρι και το Κίεβο, να παραδεχθεί πως έχει χάσει έως και το 30% της ηλεκτροπαραγωγικής του δύναμης, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου για εκτεταμένα μπλακ άουτ σε ουκρανικές πόλεις το επόμενο διάστημα.

Η ΙΔΙΑ Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ του πολέμου, η ολόένα και μεγαλύτερη ανάγκη για επιπλέον στρατιωτικό υλικό, αλλά και η άρνηση των εμπλεκόμενων μερών (κυρίως της Ρωσίας και του ΝΑΤΟ) να υποχωρήσουν από τους δηλωμένους στόχους τους, οδηγεί αναπό-

φευκτα στο σύρσιμο κι άλλων δυνάμεων στον βούρκο της ουκρανικής σύγκρουσης. Τόσο γειτονικές χώρες, όπως η Πολωνία και η Λευκορωσία, δηλώνουν έτοιμες για εμπλοκή ανά πάσα στιγμή, ενώ και μια σειρά άλλες χώρες της περιοχής βρίσκονται σε πολεμικό αναβρασμό (χαρακτηριστική η ευρεία αποδοχή που είχε η πρόταση της Φιλανδής πρωθυπουργού Σάνα Μάριν, για ανέγερση φράχτη στα ρωσοφιλιανδικά σύνορα). Την ίδια στιγμή μια σειρά άλλες χώρες εμπλέκονται ενεργά μέσω της αποστολής όπλων. Τα τουρκικά UAV, Μπαϊρακτάρ, του ουκρανικού στρατού δοκιμάζονται εδώ και μήνες στο πεδίο της μάχης, ενώ η εμπλοκή του Ιράν με αποστολή UAV ιρανικής κατασκευής στο πλευρό της Ρωσίας, προκαλεί τις αντιδράσεις των ΗΠΑ, που καλούν τον ΟΗΕ να καταδικάσει την Τεχεράνη για την εμπλοκή της στον πόλεμο. Την ίδια στιγμή βέβαια οι ΗΠΑ και οι χώρες της Ε.Ε. (πλήρως αξιοσημείωντες στο ευρωατλαντικό σχεδιασμό) αποφασίζουν τη δραστηκή αύξηση της στρατιωτικής βοήθειας προς το Κίεβο. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Κύπρου που καλείται να αποστείλει τα ρωσικής και σοβιετικής κατασκευής οπλικά της συστήματα στην Ουκρανία, με την υπόσχεση αντικατάστασης τους από αμερικάνικα όπλα, ενώ και για την Ελλάδα, έχει φουντώσει η συζήτηση για «απόσυρση» των S-300 και την αντικατάστασή τους με συστήματα Patriot.

Η ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ του πολέμου, φέρνει και διεθνοποίηση των συνεπειών του. Στο ενεργειακό πεδίο συνεχίζονται οι ανταγωνισμοί και τα αδιέξοδα με πρώτο θύμα τις χώρες της Ευρώπης.

Στο επισιτιστικό, η μη ανανέωση, μέχρι αυτή την ώρα της συμφωνίας για τα σιτηρά, που λήγει σε λιγότερο από ένα μήνα, προκαλεί ανησυχίες για την ικανότητα επαρκούς τροφοδοσίας με είδη πρώτης ανάγκης σε μια σειρά χώρες του κόσμου. Την ίδια στιγμή, που ήδη έχουν αρχίσει και οι πρώτοι τριγμοί, σε πολιτικό επίπεδο, με τους πολίτες σε αρκετές χώρες (βλ. Γαλλία) να προχωρούν σε μαζικές διαδηλώσεις αμφισβήτησης των μονοδρόμων που οι ελίτ επιδιώκουν να επιβάλουν στο εξωτερικό (πόλεμος) και στο εσωτερικό (πολεμική οικονομία).

δύναμης

Μέσα σε αυτό το κλίμα ο αντιπρόεδρος της Τουρκίας Ιμπραήμ Καλίν, με αφορμή τις συνομιλίες του με τον Αμερικανό Σύμβουλο ασφαλείας Σάλιβαν εξαπέλυσε νέα επίθεση σε βάρος της Ελλάδας απαιτώντας την αποστρατιωτικοποίηση των νησιών. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του διαμήνυσε στις ΗΠΑ ότι «Η πηγή της έντασης είναι η Ελλάδα. Και η Ελλάδα είναι αυτή που πρέπει να κάνει

βήματα για να μειωθεί η ένταση. Για παράδειγμα να ξεκινήσουν αποσύροντας τα όπλα, οπλικά συστήματα, στρατιωτικές δυνάμεις, αστυνομικές δυνάμεις, από τα νησιά τα οποία έχουν αποστρατιωτικοποιημένο καθεστώς» συμπληρώνοντας «Προειδοποιήστε τους Έλληνες μην σας χρησιμοποιήσουν». Το θα «έρθουμε ένα βράδυ» φαίνεται δεν ειπώθηκε καθώς αντιβαίνει στην προτροπή «βρείτε τα»...